

Punts amb pitjor qualitat d'aigües de bany a Catalunya

Girona Platja del Rec (L'Escala) [Platja de Sa Tuna (Begur) [Platja del Grau (Pals) [Platja del Castell (Palamós) [Platja d'Es Codolar (Tossa de Mar) [Platja Cala Canyelles (Lloret de Mar)

Barcelona Platja de la Riera (Caldes d'Estrac) [Platja de Vilassar (Vilassar de Mar) [Platja de Badalona (Badalona) [Platja del Parc del Litoral (Sant Adrià de Besos)

Tarragona Platja de la Marquesa (Deltebre)

Font: Bathing water quality. UE.

(plàstics, fustes, matèria orgànica, greixos, restes vegetals^{xiii} i altres sòlids) recollits entre el 15 de juny i el 30 d'agost.⁹⁸

La platja de Castell, a Palamós ha sofert els efectes directes de la saturació costanera. Recentment ha aparegut plena de fangs negres, detergents i peixos morts procedents de la riera d'Aubi.⁹⁹

La depuradora del Besòs, que depurarà les aigües residuals de Sant Adrià, Santa Coloma, Badalona, Montgat, Tiana i la meitat nord de Barcelona, també se situa en el domini públic marítim-terrestre, incomplint l'article 44.6 de la Llei de Costes. Per això, els responsables del projecte determinen que aquests terrenys estan dedicats a serveis portuaris, tot i que no estan adscrits a cap port, i que per tant, la Llei de Costes no és d'aplicació en aquest cas.

■ Pel que fa al **consum d'aigua**, dos de cada tres camps de golf catalans en funcionament manquen del permís necessari per a poder regar.¹⁰⁰ Sens dubte aquesta dada és un bon exemple del poc interès que desperta als responsables de la gestió d'aquest preuat bé la situació real dels recursos hídrics. L'Agència Catalana de l'Aigua sembla disposada a solucionar-ho, després de constatar aquestes irregularitats, va obrir una vintena d'expedients i alhora una via de diàleg amb la Federació Catalana de Golf per aconseguir que tots els camps es connectin a una planta depuradora d'aigües residuals l'any 2005 perquè emprin aigua depurada en el reg, segons marca el pla director català de camps de golf. D'aquesta manera s'aconseguirà

Puntos con peor calidad de aguas de baño en Catalunya

Girona Playa del Rec (L'Escala) [Playa de Sa Tuna (Begur) [Playa del Grau (Pals) [Playa del Castell (Palamós) [Playa d'Es Codolar (Tossa de Mar) [Playa Cala Canyelles (Lloret de Mar)

Barcelona Playa de la Riera (Caldes d'Estrac) [Playa de Vilassar (Vilassar de Mar) [Playa de Badalona (Badalona) [Playa del Parc del Litoral (Sant Adrià de Besos)

Tarragona Playa de la Marquesa (Deltebre)

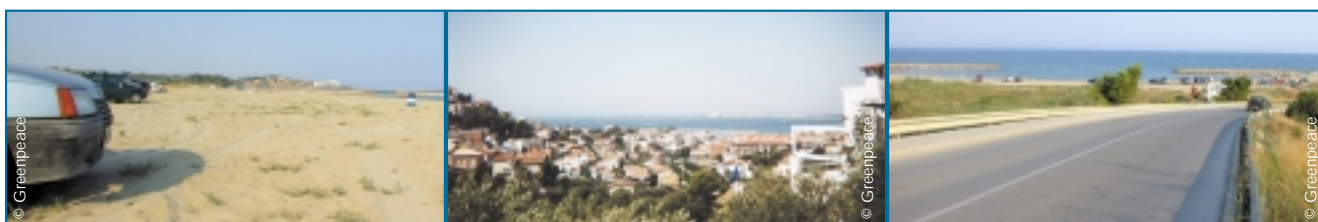
Fuente: Bathing water quality. UE.

vegetales y otros sólidos) recogidos entre el 15 de junio y el 30 de agosto.⁹⁸

La playa de Castell, en Palamós ha sufrido los efectos directos de la saturación costera. Recientemente ha aparecido llena de fangs negres, detergents, peces muertos procedentes de la riera de Aubi.⁹⁹

La depuradora del Besòs, que saneará las aguas residuales de Sant Adrià, Santa Coloma, Badalona, Montgat, Tiana y mitad norte de Barcelona, también se ubica en el dominio público marítimo terrestre, incumpliendo el artículo 44.6 de la Ley de Costas. Para ello, los responsables del proyecto determinan que estos terrenos están dedicados a servicios portuarios, a pesar de que no están adscritos a ningún puerto, y que por tanto, la Ley de Costas no es de aplicación en este caso.

■ En lo referente al **consumo de agua**, dos de cada tres campos de golf catalanes en funcionamiento carecen del permiso necesario para poder regar.¹⁰⁰ Sin duda este dato es un buen ejemplo del poco interès que despierta la situación real de los recursos hídricos en los responsables de la gestión de este preciado bien. La Agència Catalana de l'Aigua parece dispuesta a solucionarlo. Tras constatar estas irregularidades, abrió una veintena de expedientes al tiempo que una vía de diálogo con la Federación Catalana de Golf. Su objetivo es conseguir que todos los campos estén conectados a una planta depuradora de aguas residuales en el año 2005, según el plan director catalán de los campos de golf. De esta forma se conseguirá racionalizar el consumo de agua desmedido en un

^{xiii} Segons dades de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)

racionalitzar un consum d'aigua desmesurat en un àrea com la mediterrània, on es fa una gestió malbaratadora, de la qual haurien de prendre bona nota la resta de Comunitats Autònomes.

Ports

Una altra greu amenaça per al litoral són els ports, causants de la destrucció directa de la costa i de greus episodis de contaminació.

La saturació de ports esportius a Catalunya és tan evident, que existeix una moratòria que impedeix la tramitació de nous ports fins l'1 de gener de 2005. No obstant això, hi ha en marxa projectes que no estan afectats per aquesta moratòria i les obres dels quals segueixen en marxa.

A Girona aquest any la Generalitat ha desenterrat un dels seus projectes més polèmics: la dàrsena de Portlligat, a Cadaqués, que el Director General de Ports, Enric Ticó, vol tenir acabada per a 2005.¹⁰¹

área como la mediterránea, donde se hace una gestión derrochadora, medida de la que tendría que tomar buena nota el resto de Comunidades Autónomas.

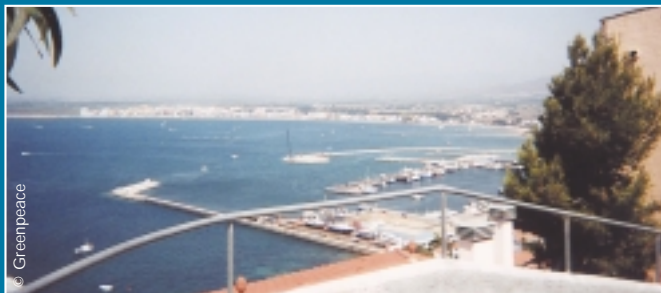
Puertos

Otra grave amenaza para el litoral son los puertos, causantes de la destrucción directa de la costa y de graves episodios de contaminación.

La saturación de puertos deportivos en Catalunya es tan evidente, que existe una moratoria que impide la tramitación de nuevos puertos hasta el 1 de enero de 2005. Sin embargo, hay en marcha proyectos que no están afectados por esta moratoria y cuyas obras siguen en marcha.

En Girona este año la Generalitat ha desenterrado uno de sus proyectos más polémicos: la dársena de Portlligat, en Cadaqués, que el Director General de Puertos, Enric Ticó, quiere tener finalizada para 2005.¹⁰¹

Una nova instal·lació portuària més que ve a sumar-se a les moltes que alteren la fisonomia del litoral Gironí és el port esportiu de Roses, les obres del qual estaran acabades el proper octubre. També en construcció trobem el nou port esportiu i pesquer de Badalona, la primera fase del qual estarà acabada al desembre de 2004. La segona fase, corresponent al canal de navegació, durarà dos anys més.

Les obres del port del Besòs finalitzaran igualment al desembre de 2004. Les obres van acompanyades de la remodelació del front marítim.

El port esportiu de Roda de Barà també està en obres, que finalitzaran l'any que ve.

Otra nueva instalación portuaria más que viene a sumarse a las muchas que alteran la fisonomía litoral de Girona es el puerto deportivo de Roses, cuyas obras estarán terminadas el próximo octubre. También en construcción está el nuevo puerto deportivo y pesquero de Badalona, cuya primera fase estará terminada en diciembre de 2004. La segunda fase, correspondiente al canal de navegación, durará dos años más.

Las obras del puerto del Besòs finalizarán igualmente en diciembre de 2004. Las obras van acompañadas de la remodelación del frente marítimo.

Otro puerto deportivo, el de Roda de Barà finalizará sus obras el año que viene.

La “remodelació” del port de Calafell, Port Segur, és el terme emprat per a encobrir una ampliació que divideix la platja en dos

Un altre port, el de Tarragona, va apropiant-se de terreny costaner a mesura que passa el temps. Les 127 hectàrees que ocupava el 1992, actualment s'han convertit en 400, i al 2014 seran ampliades a 613. aquestes ampliacions influeixen en gran mesura en els corrents marítics i, en conseqüència, en la quantitat de sorra dipositada a les platges. Una obra que ha cridat també la nostra atenció ha estat la “remodelació” del port de Calafell, Port Segur. “Remodelació” és el terme emprat per a encobrir una ampliació que dividirà la platja en dos. Tot i que l'aprovació del projecte és més que recent, el passat mes de juny, el port anava venent els nous amarres des de fa un any, quan encara no comptava amb la concessió administrativa. El port-illa s'unirà a terra mitjançant ciment, i uns sis mil metres quadrats seran destinats a la construcció de locals comercials. L'actual platja perdrà 300 metres. El port també creixerà cap al mar, amb el consegüent dany als fons marins. Tot i aquests impactes sobre el domini públic marítim

El puerto de Tarragona va apropiándose de terreno costero a medida que pasa el tiempo. Las 127 hectáreas que ocupaba en 1992 se han convertido en 400, y en 2014 serán ampliadas a 613. Estas ampliaciones influyen en gran medida en las corrientes marítimas y, en consecuencia, en la cantidad de arena depositada en las playas.

Otra obra que ha llamado nuestra atención ha sido la “remodelación” del puerto de Calafell, Port Segur. “Remodelación” es el término empleado para encubrir una ampliación que partirá la playa en dos, privatizando un tramo de la misma. A pesar de que la aprobación del pro-

La “remodelación” del puerto de Calafell, Port Segur, es el término empleado para encubrir una ampliación que partirá la playa en dos

terreste, l'obra compta amb el vistiplau del Ministeri de Medi Ambient.

El port esportiu de Sant Jordi d'Alfama preveu ampliar-se, però hi ha problemes legals perquè la seva concessió ha caducat. La Generalitat es planteja convertir-lo en àrea natural si el concurs d'ampliació no s'hi presenta ningú. Sens dubte, aquesta seria una de les millors notícies per al litoral català.

yecto se produjo el pasado junio, el puerto lleva vendiendo los nuevos amarres desde hace un año, cuando todavía no contaba con la concesión administrativa. El puerto-illa se unirá a tierra mediante cemento, y unos seis mil metros cuadrados serán destinados a la construcción de locales comerciales que alcanzarán once metros de altura, una gran plaza pública y 800 plazas de aparcamiento. La actual playa perderá 300 metros.

El puerto también crecerá hacia el mar, con el consiguiente daño a los fondos marinos. A pesar de estos impactos sobre el dominio público marítimo terrestre, la obra cuenta con el beneplácito del Ministerio de Medio Ambiente.

El puerto deportivo de Sant Jordi d'Alfama prevé ampliarse, pero hay problemas legales porque su con-

Regeneració artificial

El famós “pla de demolicions a la costa” del Ministeri de Medi Ambient, hauria d'haver-se denominat “pla de substitucions a la costa”, ja que a cada ende-

rrocament d'edificacions il·legals a primera línia de costa, li segueix la construcció d'una nova infraestructura de ciment i formigó. Res de recuperar l'estat natural i així aconseguir l'estabilitat de les platges.

Bon exemple d'això és la demolició dels banys de Sant Gerard, a la platja de Montgat, la concessió dels quals va finalitzar el 1989, però que l'Audiència Nacional va tenir paralitzada durant deu anys. Al juny es va procedir al seu enderrocament per a construir una plaça mirador de més de 1.200 m².¹⁰² Amb aquest tipus d'actuacions es perd una oportunitat única per a començar a restablir l'equilibri de la franja costanera, i hauria de ser el propi Ministeri de Medi Ambient, creat a aquest efecte, el més ferm defensor de la integritat de la costa. No obstant això, la percepció és ben diferent, ja que, si per alguna cosa és coneguda la Direcció General de Costes, és per la seva maquinària pesada que asfalta metre a metre la costa.

Sembla haver-se oblidat ja l'aiguat de l'1 d'agost de 2002¹⁰³, la artificialitat a que està sotmesa aquesta platja va fer que quedés completament destrossada. I no va ser l'única, pràcticament totes les platges del Maresme van haver de ser tancades durant cinc dies.

Però la propaganda sembla imposar-se a la realitat. Any rere any les platges catalanes acusen una mica més la deterioració a la que es veuen sotmeses per les accions humanes, que impedeixen que la sorra reposi en elles, ocasionant l'empipament dels banyistes. De res serveixen els 12 milions d'euros que l'any passat es van gastar per a regenerar les platges catalanes, aquest estiu la situació no ha canviat gaire. Els 160.000 metres cúbics de sorra "reposats" van desaparèixer en gran mesura amb els temporals del passat novembre, i les mateixes platges de sempre, Bogatell, Mar Bella, Nova Mar Bella, Nova Içària, San Sebastià i la Barceloneta, van veure reduïda la seva amplària en diversos metres.

La platja de la Pineda de Vila-seca, de més de dos quilòmetres d'extensió que sofreixen una greu erosió, on l'Autoritat Portuària de Tarragona ha invertit aquest any 12 milions d'euros en la qual esperen

cesió ha caducado. La Generalitat se planteja convertirlo en área natural si el concurso de ampliación queda desierto. Sin duda, ésta sería una de las mejores noticias para el litoral catalán.

Regeneración artificial

El famoso "plan de demoliciones en la costa" del Ministerio de Medio Ambiente, debería haberse denominado "plan de sustituciones en la costa", ya que a cada derribo de edificaciones ilegales en la primera franja costera, le sigue la construcción de una nueva infraestructura de cemento y hormigón. Nada de recuperar el estado natural y así conseguir la estabilidad de las playas.

Buen ejemplo de ello es la demolición de los baños de Sant Gerard, en la playa de Montgat, cuya concesión finalizó en 1989, pero que la Audiencia Nacional tuvo paralizada durante diez años. En junio se procedió a su derribo para construir una plaza mirador de más de 1.200 m².¹⁰² Con este tipo de actuaciones se pierde una oportunidad única para reestablecer el equilibrio de la franja costera. Aunque el Ministerio de Medio Ambiente debería ser el más firme defensor de la integridad de la costa, si por algo es conocida la Dirección General de Costas, es por su maquinaria pesada que asfalta el litoral metro a metro. Parece haberse olvidado ya la tromba de agua que cayó el 1 de agosto de 2002¹⁰³, destruyendo completamente la playa debido a la artificialización a que está sometida. Y no fue la única, prácticamente todas las playas del Maresme tuvieron que ser cerradas durante cinco días.

Pero la propaganda parece imponerse a la realidad. Las playas catalanas cada año acusan un poco más el deterioro al que se ven sometidas por las acciones humanas, que impiden que la arena repose en ellas, ocasionando el enfado de los bañistas. De nada sirven los 12 millones de euros que el año pasado se gastaron en regenerar las playas catalanas, este verano la situación no ha cambiado mucho. Los 160.000 metros cúbicos de arena "repuestos" desaparecieron en gran medida con los temporales del pasado noviembre, y las mismas playas de siempre, Bogatell, Mar Bella, Nova Mar Bella, Nova Içària, San Sebastià y la Barceloneta, redujeron su anchura varios metros.

© Greenpeace

© Greenpeace

sigui "la solució definitiva" per a estabilitzar la platja. Aquesta solució passa per alterar una mica més la fisonomia d'aquesta costa, construint un nou dic al Racó de Salou i fent créixer l'escullera existent a l'altre extrem de la platja. A més, s'omplirà la platja amb sorra del propi fons marí, alterant així l'ecosistema submergit.¹⁰⁴ El Ministeri de Medi Ambient va estimar que no era necessari sotmetre al procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental aquestes obres.¹⁰⁵

A Cambrils, es regenerarà la platja que existeix a banda i banda de l'escullera del Cap de Sant Pere, a causa de la progressiva erosió i reculada de la línia de riba en l'esmentat tram de costa com a conseqüència de les urbanitzacions en aquesta àrea. En aquesta zona existeix una prada de Posidonia oceànica que de segur es veurà afectada per les obres de regeneració.

Un altre projecte emblemàtic, el Pla Delta del Llobregat, va també acompanyat de seriosos impactes sobre la franja costanera. De res serveixen les bones intencions quan per a solucionar un problema s'en creen d'altres. Les platges de ponent seran testimonis de la seva destrucció a causa de les obres a la desembocadura del riu.

A Cambrils, es regenerarà la platja que existeix a banda i banda de l'escullera del Cap de Sant Pere, a causa de la progressiva erosió i reculada de la línia de riba en l'esmentat tram de costa com a conseqüència de les urbanitzacions en aquesta àrea

La playa de la Pineda de Vila-seca, de más de dos kilómetros de extensión, sufre una grave erosión. La Autoridad Portuaria de Tarragona ha invertido este año 12 millones de euros en la que esperan sea "la solución definitiva" para estabilizarla. Esta solución pasa por alterar un poco más la fisonomía de esta costa, construyendo un nuevo dique en el Racó de Salou y recreciendo el espigón en el otro extremo de la playa. Además, se rellenará con arena del propio fondo marino, alterando así el ecosistema sumergido.¹⁰⁴ El Ministerio de Medio Ambiente estimó que no era necesario someter dichas obras al procedimiento de Evaluación de Impacto Ambiental.¹⁰⁵

En Cambrils, se regenerará la playa que existe a ambos lados del espigón del Cap de Sant Pere, debido a la progresiva erosión y retroceso de la línea de orilla en dicho

En Cambrils, se regenerará la playa que existe a ambos lados del espigón del Cap de Sant Pere, debido a la progresiva erosió i retroceso de la línia de orilla en dicho tram de costa com a conseqüència de les urbanitzacions en este àrea

tramo de costa como consecuencia de las urbanizaciones en este área. En la zona existe una pradera de *Posidonia oceànica* que, a buen seguro, se verá afectada por las obras de regeneración, como reconoce la evaluación de impacto ambiental de esta obra.

Otro proyecto emblemático, el Plan Delta del Llobregat, va también acompañado de serios impactos sobre la franja costera. De nada sirven las buenas intenciones cuando para solucionar un problema se crean otros. Las playas de poniente serán testigos de su destrucción debido a las obras en la desembocadura del río.